

Záróvizsgatételek
anyanyelvi tantárgy-pedagógiából
2023.

1. Az olvasástanulás pszichikai folyamata; az olvasástanítási módok elemző összehasonlítása, a nevelési-oktatási folyamat tervezésének eltérő sajátosságai a választott módszerrel összefüggésben. Az olvasástechnika és az értő olvasás fejlesztése; A differenciálás fontossága és lehetőségei
2. A szövegfeldolgozás alapelvei, modelljei, személyiségfejlesztő hatása. Az olvasottak megértésének fokozatai és szintjei. Az önálló tanulásra való felkészítés módszerei. A kognitív, kommunikációs és társas kompetenciák fejlesztésének lehetőségei
3. Az olvasás és az írás kapcsolata. Az írástanítás menete a betűtanítás előkészítésétől az eszközként való alkalmazásig. A beiskolázott tanulók eltérő fejlettségének figyelembevétele az írástanítás és a különböző írástechnikák alkalmazása során
4. A nyelvtani fogalomalkotás kérdései, a megismerés induktív és deduktív módja. A spontán nyelvhasználat tudatosítása; a nyelvtanítás módszertani elvei; a kisiskolások fogalomalkotásának fejlődése és fejlesztési lehetőségei.
5. A nyelvtan és a helyesírás tanításának összefüggései. A helyesírás fogalma, a helyesírási alapelvek jellemzői. A helyesírás tanításának módszertani kérdései; a szabálytanítás lépései
6. A beszéd helye a nyelvi tevékenységek rendszerében. A magyar artikulációs bázis jellemzői. A beszédművelés beépülése az anyanyelvi nevelésbe. A beszédtechnika fejlesztésének lehetőségei.
7. A gondolkodás és a beszéd összefüggései. Az iskolába lépő gyermek beszédének jellemzői a szavak, a mondatok és a szöveg szintjén. A kommunikációs kompetencia fejlesztésének lehetőségei
8. Az írásbeli kifejezőképesség fejlesztése, a személyiségtükröződés a fogalmazásban, a kreativitás képességének fejlesztése a fogalmazástanítás folyamatában. A fogalmazástanítás gondolkodás-lélektani és szövegtani alapjai

Záróvizsgatételek
ének-zene tantárgy-pedagógiából
2023.

1. Az alsó tagozat dalanyagának műfajai
A dalanyag jellemző sajátosságai (stílus, forma, hangsor)
A dalok kiválasztásának szempontjai
2. A Kodály-koncepció lényege, történelmi gyökerei; Kodály Zoltán zenei nevelési filozófiája;
Fontosabb XX. századi nevelési irányzatok
3. Az iskolai ének-zenei nevelés előzményei; Az óvoda iskola-előkészítő jelentősége;
A hatéves gyermek zenei iskolaérettségének mutatói; Az átmeneti időszak zenei feladatai
4. Daltanítási módszerek az alsó tagozatban:
  - a) A hallás utáni daltanítás formái; A módszer elemzése
  - b) Jelrendszerről történő daltanítási módszerek
  - c) Kombinált módszerekKezdő dalok, népdalcsokor megtervezése
5. A ritmus olvasására és írására nevelés az alsó tagozatban:
  - a) követelményrendszer az alsó tagozatban
  - b) a ritmusérzék fejlesztésének folyamata (az előkészítő időszak, tudatosító óra feladatai; A gyakorlás, készségfejlesztés feladatai: utóritmizálás, felismerés, olvasás, írás, alkotótevékenység, ritmus-többszólamúság)
  - c) a zenei formaérzék fejlesztése (ütem, motívum, kérdés-felelet, dallamsor)
6. A dallam olvasása, írásra nevelése az alsó tagozatban; A relatív szolmizáció jelentősége; A dallami jelrendszerek; A térszemlélet szerepe és formálásának eszközei
  - a) követelményrendszer az alsó tagozatban;
  - b) a szolmizációs készség fejlesztésének folyamata (az előkészítő időszak, a tudatosító óra feladatai; A gyakorlás, készségfejlesztés folyamata, utószolmizálás, relációgyakorlatok, felismerés, olvasás, írás, jelrendszerbe-szedés, kétszólamúság, alkotójátékok)
7. A zenehallgatás és a zenehallgatóvá nevelés feladatai, követelményrendszere; A hangszínhallás, a belső tudati aktivitás fejlesztése; A zenehallgatási anyag feldolgozásának lépései; A zenehallgatás fejlesztő szerepe;
8. A zenei nevelés tervezése; A tanításhoz szükséges dokumentumok (tanterv, tanmenet) ismerete; Az énekórák lehetséges típusai és fázisai; A zenei nevelés főbb területei; A vázlatírás jelentősége és szerepe; Az óraelemzés szempontjai

Záróvizsgatételek
matematika tantárgy-pedagógiából
2023.

1. A számfogalom kialakítása; Számelméleti fogalmak

Halmazok, halmazba rendezések; Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok; Számosság; A természetes szám fogalmának kialakítása (halmazelméleti felépítés); A számkör lineáris bővítése; Strukturális számkörbővítés: negatív számok és pozitív tört számok bevezetése; A tárgyi tevékenység szerepe a számfogalom kialakítása során; Számelméleti fogalmak az általános iskola alsó tagozatán

2. Az összeadás és kivonás tanítása

A szóbeli összeadás és kivonás értelmezési lehetőségei és tanításának fokozatai; Az összeadás és kivonás tulajdonságai; Az írásbeli műveletvégzés előkészítése; Az írásbeli összeadás és kivonás tanításának módszerei és fokozatai; A becslés és az ellenőrzés és szerepe; Analógiák, algoritmusok jelentősége, alkalmazása az összeadás és kivonás tanítása során; Tipikus gondolkodási hibák a műveletvégzésekben

3. A szorzás és osztás tanítása

A szóbeli szorzás és osztás értelmezési lehetőségei és tanításának fokozatai; A szorzás és osztás tulajdonságai; Az írásbeli műveletvégzés előkészítése; Az írásbeli szorzás és osztás tanításának módszerei és fokozatai; A becslés és az ellenőrzés és szerepe; Analógiák, algoritmusok jelentősége, alkalmazása az szorzás és osztás tanítása során; Tipikus gondolkodási hibák a műveletvégzésekben

4. Szöveges feladatok és nyitott mondatok

A nyitott mondat fogalma, csoportosítási lehetőségei és megoldási módjai; A szöveges feladat ismérvei és szerepe az alsó tagozaton; A szöveges feladatok felosztása; A szöveges feladatok megoldásának lépései; A gondolkodási műveletek alkalmazása a feladatok megoldásában

5. Relációk, függvények, sorozatok szerepe a matematikatanításban

A reláció fogalma, nevezetes relációk, ábrázolási lehetőségek; A relációk szerepe különböző témakörökben; A függvény fogalma; A függvények szerepe a matematika tanítása során; Tapasztalati függvények; Szabályjátékok; A sorozat fogalma, fajtái; A sorozatok alkalmazásának lehetőségei különböző témakörök tanítása során

6. Matematikai logika, kombinatorika, gráfok tanítása; A statisztika és a valószínűség szerepe a matematikatanításban

A logikai műveletek alkalmazása az oktatási folyamatban; Kombinatorikai alapstruktúrák; Gráfokkal kapcsolatos alapfogalmak; Statisztikai helyzetmutatók, ábrázolási lehetőségek; A kombinatorikus feladatok, gráfok, valószínűségi játékok szerepe az alsó tagozatos matematika oktatásában; Szemléltetési, ábrázolási lehetőségek; A kreatív gondolkodás fejlesztésének lehetőségei; A nyelvi kommunikáció szerepe a matematika tanításában

7. A geometria tanítása az általános iskola alsó tagozatán

A geometriai gondolkodás fejlődésének szintjei (van Hiele-elmélet); Geometriai tevékenységek; Testek, síklapú testek és tulajdonságaik; Síkidomok, sokszögek és tulajdonságaik; A geometriai transzformációk definíciói és tulajdonságai; A geometriai transzformációk tanítása; Tájékozódás térben, síkban, vonalon; A térlátás, térszemlélet fejlesztése a geometriai fogalmak tanítása során; Analógiák jelentősége alkalmazása a geometriai fogalmak tanítása során

8. Mérések tanítása az általános iskola alsó tagozatán

Mérések, geometriai alakzatok mérhető tulajdonságai; A mérésekkel kapcsolatos alapfogalmak; A tárgyi tevékenység, tapasztalatszerzés jelentősége; A becslés szerepe; Mértékegységek és bevezetési lehetőségek; A mérések invarianciája; Mérőeszközök

Záróvizsgatételek
technika tantárgy-pedagógiából
2023.

1. A társadalmi, a természeti és a mesterséges környezet; A technika jelentősége a mesterséges környezet kialakításában; Alapfogalmak: anyag, energia, információ, modell és rendszer; A technikában használatos anyagok csoportosítása; Élelmi anyagok, feldolgozásuk és tartósításuk; Egyszerű ételek készítése egy választott témakör egyik órai tananyagához illeszkedve
2. Ásványi, állati és növényi eredetű természetes anyagok és felhasználásuk; A papír gyártása, tulajdonságai, papírféleségek; A papír felhasználása – tekintettel a környezetvédelmi szempontokra – és megmunkálása egy alsó tagozatos technika óra keretében
3. Rostkötegek alkotta tömbszerű természetes anyagok, vizsgálatuk, felhasználásuk; A fa tulajdonságai, feldolgozása és alkalmazásának lehetőségei a mindennapokban; A fa mint a természetes és az ember alakította környezet fontos eleme; A fa alakításának lehetőségei az alsó tagozatos technikaórák keretében
4. A textilek, a fémek és a műanyagok tulajdonságai, csoportosításuk és feldolgozásuk; szerepük és jelentőségük az ember alakította környezetben; Textilek, fémek és műanyagok felhasználásának és alakításának lehetőségei az alsó tagozatos technikaórákon
5. Az építés fázisai és anyagai; megjelenésük lehetőségei az iskolai oktatásban; Az építőelemek felhasználása az alsó tagozatos technikaórákon; A térszemlélet fejlesztésének jelentősége és lehetőségei: műszaki ábrázolási alapismeretek és tanításuk
6. Az energia termelésének és felhasználásának módjai; Környezetvédelmi szempontok: fosszilis energiahordozók és megújuló energiaforrások; A gépek mint technikai rendszerek; Funkciós elemek, alkotórészeik; A lakás, a háztartás gépei; Az energia-felhasználás és a géphasználat oktatásának lehetőségei az alsó tagozatos technikaórákon
7. A lakás mint technikai rendszer; Főbb funkcionális egységek, elrendezésük és berendezésük; Anyagok és információhordozók a lakásban; A lakást (házat) a környezetével összekapcsoló kommunikációs csatornák régen és ma; A háztartási és gazdálkodási ismeretek tanítása az alsó tagozatos technikaórákon
8. A technika tárgy kapcsolata más területekkel; A technika tanítása során alkalmazott módszerek és munkaszervezési formák; A technikaórák felépítése; A cselekvés, a modellezés szerepe a technika oktatásában; A közlekedés eszközei, közlekedési hálózatok, a közlekedés szabályai és tanításuk az alsó tagozatos technika órákon

Záróvizsgatételek
természetismeret tantárgy-pedagógiából
2023.

1. A környezetismeret tantárgy tervezési szintjei és sajátosságai a Nemzeti alaptanterv (NAT), a kerettanterv, a helyi tanterv, a tanmenet és az óravázlat tükrében. Az óravázlat készítésének jelentősége a gyakorlatban – konkrét tananyag óratervén keresztül.
2. A környezet- és természetvédelemre nevelés tantervi megjelenése a környezetismeret órákon. Az évszakokhoz kapcsolódó tevékenységek megjelenése egy választott témakör adott óráján szemléltetve. A pozitív környezeti magatartás tanításának lehetőségei és bemutatásuk egy konkrét tananyag példáján.
3. Az 3–4. osztály környezetismeret tananyagának feldolgozásához szükséges tanulói ismeretszerző és kutatómódszerek, valamint a hozzájuk kapcsolódó tanítói feladatok. A természettudományok fontosabb megismerési módszerei: megfigyelés, becslés, mérés, vonatkoztatás és viszonyítás, modellezés, kísérlet és azok alkalmazási lehetőségei tanórákon.
4. Ismertesse a tanulmányi séta fontosságát és alkalmazását a tanítási folyamatban. Milyen lehetőségeket biztosít az élősarok és az iskolakert a tanulók fajismeretének gyarapításában. Az erdei iskola szerepe az oktató-nevelő folyamatban, s annak megvalósítási lehetőségei.
5. A természeti és társadalmi tényezők algoritmus szerinti tanításának szerkezete. Válasszon ki egy hazai nagytájat és ismertesse az algoritmus szerinti tanítását. Elemezze a domborzati, vízrajzi, éghajlati elemek kölcsönhatásait, a természeti és a társadalmi élet kapcsolatát. A terepasztal és a homokasztal használatának lehetőségei a környezetismeret órákon.
6. Az élőlények tanításának algoritmus a környezetismeret tantárgy tanítása során. Az adott algoritmus órai alkalmazása egy választott növény vagy állatfaj példáján. Mutasson rá a környezet, a testfelépítés és az életmód összefüggéseire egy konkrét élőlény példáján keresztül.
7. Térképtani ismeretek tanítási lehetőségei alsó tagozaton. A témakör választott órái alapján mutassa be a térképábrázolás típusait, a méretarány fogalmának megismertetését, használatát, a térkép síkrajzának, domborzatrajzának és névanyagának jelentőségét. Gyakoroltatási lehetőségek a mechanikus térképolvásás átalakítására, mélyebb összefüggések megláttatására.
8. Az egészséges életmód közvetítésének tantervi, tantárgyi lehetőségei. Az évszakokhoz kötődő helyes öltözködési szokások, egészségügyi problémák megbeszélése, védekezési lehetőségek a környezeti ártalmakkal és a fertőző betegségekkel szemben. A helyes táplálkozás, a napirend és a tanulók szabadidős tevékenységeinek tanítói koordinálása.

Záróvizsgatételek
testnevelés tantárgy-pedagógiából
2023.

- 1.** Célok, feladatok, követelmények az iskolai nevelésben. A tanító szerepe a 6-10 éves tanulók egészséges testi fejlődésének kialakításában, a mozgásműveltség fejlesztésében. Az alsó tagozatos gyerekek mozgásfejlődésének szakaszai.
- 2.** A tanítás-tanulás hatékonyságát elősegítő szervezési feladatok és alkalmazásuk a mozgásos cselekvések oktatása során. A mozgástanulást és a gyakorlást segítő módszerek jellemzése. A pedagógus szerepe a mozgástanulás folyamatában.
- 3.** A tervezés szintjei és sajátosságai a testnevelésben. Tervezési és szervezési feladatok a tanítási-tanulási folyamatban, a tanulók személyiségének fejlesztésében. Differenciálási lehetőségek a testnevelési óra különböző szakaszaiban.
- 4.** Az úszás fontossága/szerepe az alapfokú nevelés első szakaszában. Az uszodai foglalkozások szervezésének sajátosságai 1-4. osztályban. Vízhez szoktatás, játékok és úszástechnikák 1-4. osztályban.
- 5.** A motoros képességek rendszere, fejlesztésük alapelvei és a fejlesztés lehetőségei az alapfokú nevelés első szakaszában. A motoros és a pszichikus képességek kölcsönhatásai.
- 6.** Egy szabadon választott torna jellegű mozgás oktatásának a menete/módszertana (előfeltételek, előkészítő és rávezető gyakorlatok, segítségadás, hibák és azok javítása, kapcsolatok, változatok).
- 7.** A mozgásos játékok jellemzése, szerepük az alapfokú oktatás testnevelésében, a személyiség fejlesztésében, a sportági mozgásanyagok oktatásában. A játékok oktatásának módszertana egy választott testnevelési játékon keresztül.
- 8.** Labdás ügyességfejlesztés lehetőségei alsó tagozaton. Mutassa be egy szabadon választott labdás gyakorlatcsoport (pl. gurítás, átadás, labdavezetés) oktatásának menetét.
- 9.** Módszerek, formák alkalmazása a testnevelési óra különböző szakaszaiban. Gyakorlatok vezetésének módszertana, gyakorlatvezetési módok 1db 4-8 ütemű szabadgyakorlaton és 1db 4-8 ütemű kéziszergyakorlaton keresztül. Rajzolja le, írja le szaknyelven és nevezze meg a gyakorlatok hatásait.
- 10.** Egy szabadon választott atletikus mozgásforma oktatásának a menete/módszertana (előfeltételek, előkészítő és rávezető gyakorlatok, segítségadás, hibák és azok javítása, kapcsolatok, változatok).

Záróvizsgatételek
vizuális nevelés tantárgy-pedagógiából
2023.

1. A vizuális nevelés helye, szerepe az alsó tagozatos oktatás cél- és feladatrendszerében. Fejlesztési feladatok, közműveltségi tartalmak a NAT-ban. Az esztétikai érzékenység fejlesztése a vizuális nevelés tevékenységformáiban. Az analizáló és szintetizáló tevékenység a képi ábrázolás fejlődésében.
2. A kommunikáció mint érintkezési, kapcsolódási pont a vizuális nevelésben. A vizuális közlés. A vizuális kommunikáció metódusai miben különböznek a kommunikáció egyéb formáitól? A vizuális kommunikáció struktúrája. A képi közlés kétféle jellege.
3. A vizuális nevelés elvi és gyakorlati kérdéseinek módszertani alapjai: a tanterv feldolgozása, a tanmenet tartalma, tervezésének szempontjai, módszerei, a tématerv, a tanítási óra felépítése. Az értékelés szempontjai.
4. A képzőművészet alapvető és kiegészítő kifejezőeszközei, a transzpozíció, a redukció és a szelekció mint elvonatkoztatás, a műalkotások elemzésének folyamata. A műfaj, a stílus, a technika meghatározása, a kompozíció vizsgálata egy-két konkrét képzőművészeti alkotáson keresztül!
5. A kisiskolások vizuális tapasztalatainak integrálása az alapfokú oktatás ismeretrendszerébe. Az ábrázolás és kifejezés bővülése, a tér, a forma, a szín és a kompozíció problémakörében. Hogyan változnak a gyermeki vizualitás sajátosságai a kezdetektől az általános iskola 4. osztályáig?
6. A képzőművész tehetségek azonosításának módszerei. A tehetséggondozás célja, az iskola és a tanítók szerepe a tehetséggondozásban. Kooperatív technikák, rajzi feladatok és projekt módszer a vizuális tehetséggondozásban.